

Liepājas pilsētas dome

Rožu iela 6, Liepāja, LV-3401, tālrunis: 63404750, e-pasts: pasts@liepaja.lv, www.liepaja.lv

LĒMUMS LIEPĀJĀ

2020.gada 18.jūnijā

Nr.288/9
(prot. Nr.9, 14.§)

Par apstrīdēšanas iesniegumu

Liepājas pilsētas pašvaldības iestādē "Liepājas pilsētas būvvalde" (turpmāk - Būvvalde) 2020.gada 9.martā saņemts [...] (turpmāk - Iesniedzējs) iesniegums, ar kuru tiek apstrīdēts Būvvaldes 2020.gada 4.marta Izpildrīkojums Nr.BIS-BV-5.28-2020-554(5) (turpmāk - Izpildrīkojums). Būvvalde minēto iesniegumu nosūtīja pēc piekritības Liepājas pilsētas domei (turpmāk - Dome) izskatīšanai.

Apstrīdēšanas iesniegumā Iesniedzējs norāda, ka ar Izpildrīkojumu tika nolemts piemērot Iesniedzējam piespiedu naudu 300 EUR apmērā.

Izpildrīkojums neatbilst normatīvo aktu prasībām, kā arī piemērotās piespiedu naudas apmērs, kā arī pamatojums par piespiedu naudas piemērošanu neiztur kritiku, kā dēļ Izpildrīkojums ir atceļams. Izpildrīkojumā ņemts vērā, ka Iesniedzējs ir uzsācis attiecīgā lēmuma labprātīgu izpildi, proti, normalizējis attiecības ar kopīpašnieku, panākot konceptuālu vienošanos par būvniecības dokumentu saskaņošanu. Piespiedu naudas piemērošana situāciju tikai pasliktinātu. Nekustamais īpašums M.Gūtmaņa ielā 16, Liepājā, ir vienīgais Iesniedzējam piederošais īpašums (gan kustamas, gan nekustamas mantas izpratnē), turklāt šis īpašums ir ieķīlāts par labu I.K, nodrošinot I.K. prasījumu pret Iesniedzēju. Šiem aspektiem Būvvalde vispār nav devusi juridisku un faktisku vērtējumu, kā arī nav sniegusi juridisku vērtējumu attiecībā uz Iesniedzēja rīcību, uzsākot un cenšoties labprātīgi izpildīt lēmumu, ietekmi uz konkrēto administratīvo procesu. Tādējādi Izpildrīkojums pieņemts, neizvērtējot būtiskus, lietā konstatējamus faktus un to nozīmi attiecībā uz piespiedu līdzekļa piemērošanas lietderīgumu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk - APL) 370.panta trešo daļu minimālā piespiedu nauda ir 50 EUR. Tāpat minētajā tiesību normā ir noteikts, ka, nosakot piespiedu naudas summu, izpildiestāde ievēro samērīguma principu (13.pants), kā arī adresāta mantisko stāvokli. Saskaņā ar APL 13.pantu, labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam. Būtiski privātpersonas tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumi ir attaisnojami tikai ar nozīmīgu sabiedrības labumu. Nav saprotams, kāds būs sabiedrības labums, kas iegūts ar uzlikto piespiedu naudu, turklāt, kādā veidā tas būs nozīmīgs. Konkrētā ēka nav bīstama sabiedrībai, t.i., to neapdraud, patvaļīgo būvniecību nav veicis Iesniedzējs. Tādējādi nav saskatāms nozīmīgs sabiedrības labums attiecībā pret ierobežojumiem, kas radīti Iesniedzējam.

Izpildrīkojumā nav pamatojuma tam, kādēļ tika nolemts piemērot Iesniedzējam piespiedu naudu tieši 300 EUR apmērā un ne lielākā vai mazākā apmērā. Iesniedzējs ir informējis Būvvaldi par sliktu finansiālo stāvokli, kā dēļ piespiedu naudas piemērošana to vēl vairāk pasliktinātu. Tādējādi, piemērojot piespiedu naudu, Būvvalde ar savu rīcību pasliktinās Iesniedzēja finansiālo stāvokli, kā rezultātā lēmuma izpilde vispār var netikt nodrošināta. Tāpat nav ņemtas vērā Iesniedzēja iepriekš šajā administratīvajā procesā

labprātīgi veiktās darbības. Augstāk norādītie apstākļi liecina par izpildrīkojuma neatbilstību normatīvo aktu prasībām, tajā noteiktā pienākuma nesamērīgumu un nelietderīgumu, kā arī lietā konstatējamo faktu neizvērtēšanu pirms izpildrīkojuma pieņemšanas. Iesniedzējs lūdz samazināt ar izpildrīkojumu Iesniedzējam piemērotās piespiedu naudas apmēru.

Saskaņā ar likuma "Par valsts institūciju darbību ārkārtējās situācijas laikā saistībā ar Covid-19 izplatību" 3.panta trešo daļu administratīvā akta piespiedu izpildi, kas uzsākta līdz ārkārtējās situācijas izsludināšanai, aptur uz ārkārtējās situācijas laiku.

Ievērojot, ka valstī ārkārtējā situācija tika izbeigta 2020.gada 9.jūnijā, Dome ir tiesīga izskatīt apstrīdēšanas iesniegumu par izpildrīkojumu.

Dome, izskatot lietas materiālus, konstatē, ka apstrīdēšanas iesniegums attiecas uz administratīvā akta - Būvvaldes 2017.gada 16.augusta Nr.BIS-BV-5.12-2017-93 (218) lēmuma "Par patvaļīgās būvniecības novēršanu Matīsa Gūtmaņa ielā 16, Liepājā", kurš grozīts ar Būvvaldes 2017.gada 20.septembra lēmumu "Par grozījumiem Būvvaldes 2017.gada 16.augusta lēmumā Nr.BIS-BV-5.12-2017-93 (218)" (turpmāk - Lēmums), piespiedu izpildi. Tādējādi strīds izšķirams saskaņā ar APL "D" daļas "Administratīvā akta un tiesas nolēmuma izpilde" nosacījumiem.

APL 363.panta pirmā daļa noteic, ka privātpersona, pret kuru vērsta piespiedu izpilde, var iesniegt sūdzību, ja izpildiestādes darbības, kas vērstas uz administratīvā akta piespiedu izpildi, neatbilst likumos paredzētajiem administratīvo aktu [...] izpildes noteikumiem.

Izpildiestāde konkrētajā procesā ir Būvvalde, kura arī ir izdevusi izpildrīkojumu.

Saskaņā ar APL 370.panta ceturto daļu izpildrīkojumā ietver:

1) tās izpildiestādes nosaukumu, kas izdevusi izpildrīkojumu par piespiedu naudu;

2) norādi, kurš administratīvais akts izpildāms;

3) norādi par brīdinājuma izteikšanu;

4) datumu, kad izpildāmais administratīvais akts stājies spēkā;

5) datumu, kad brīdinājums stājies spēkā;

6) datumu, kad administratīvais akts kļuvis neapstrīdams vai tā darbība atjaunota, vai norādi uz tiesību normu, saskaņā ar kuru administratīvā akta izpilde pieļaujama, pirms tas kļuvis neapstrīdams;

7) norādi, ka administratīvais akts līdz šim nav izpildīts labprātīgi;

8) piespiedu naudas summu;

9) norādi, kur piespiedu nauda iemaksājama;

10) izpildrīkojuma par piespiedu naudas izdošanas vietu, datumu un amatpersonas parakstu.

Saskaņā ar šī panta sesto daļu sūdzību par izpildrīkojumu par piespiedu naudu šā likuma 363.pantā noteiktajā kārtībā var iesniegt, lai lūgtu samazināt piespiedu naudas apmēru vai tad, ja administratīvais akts jau ir izpildīts labprātīgi. Ja augstāka iestāde vai tiesa uzskata, ka piespiedu naudas summa nav samērīga, tā nosaka piespiedu naudas apmēru.

Dome konstatē, ka attiecībā uz piespiedu naudas apmēra samazināšanu Iesniedzējs kā argumentu ir minējis tā finansiālo stāvokli, kā arī faktu, ka ir uzsākta Būvvaldes prasību izpildīšana. Vienlaikus norādīts, ka Būvvalde nav izvērtējusi izpildrīkojumā noteiktās piespiedu naudas apmēra samērīgumu.

Dome konstatē, ka izpildrīkojums satur visas formālās prasības, kas noteiktas APL 370.panta ceturtajā daļā.

Lietā esošā informācija liek secināt, ka Būvvalde ir vērtējusi arī piemērojamās piespiedu naudas apmēru. No izpildrīkojuma redzams, ka Būvvalde norādījusi, ka atbilstoši APL 370.panta trešajai daļai minimālā piespiedu nauda ir 50 EUR, bet maksimālā piespiedu nauda juridiskai personai - 10 000 EUR. Nosakot piespiedu naudas summu, izpildiestāde ievēro samērīguma principu (13.pants), it sevišķi ņemot vērā adresāta mantisko stāvokli. "Kā norādījusi Satversmes tiesa, samērīguma princips prasa ievērot saprātīgu līdzsvaru starp sabiedrības un personas interesēm, ja publiskā vara ierobežo personas tiesības vai tiesiskās intereses. Lai konstatētu, vai samērīguma

princips ir ievērots, jānoskaidro, vai izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai, vai nav saudzējošāku līdzekļu šā mērķa sasniegšanai un vai ierobežojošā rīcība ir atbilstoša jeb proporcionāla.” (Briede J., Levits E. 66.pants. Lietderības apsvērumu saturs. Grām.: Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa., Dr. iur.J.Briedes zinātniskajā redakcijā, Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013., 637.lpp.).

Ievērojot iepriekš izklāstīto, Būvvalde adresāta mantiskā stāvokļa noskaidrošanai uzaicināja Iesniedzēju ierasties Būvvaldē (112.kab.) 2020.gada 18.februārī pulksten 15:30 vai sniegt informāciju rakstveidā. 2020.gada 18.februārī Būvvaldē tika saņemta Iesniedzēja vēstule (reģistrācijas Nr.367/2.3.), kurā norādīts, ka ir sarunu gaitā panākta vienošanās ar otru kopīpašnieku, taču vēl nav noslēgta rakstveida vienošanās par iespēju saņemt saskaņojumu patvaļīgās būvniecības “legalizēšanai”. Ir uzsāktas sarunas ar arhitektu par dokumentācijas izstrādi.

Būvvalde ir konstatējusi, ka attiecībā uz mantisko stāvokli, situācija nav mainījies kopš iepriekšējās reizes. Saskaņā ar ierakstiem Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumos Iesniedzēja īpašumā ir nekustamais īpašums Liepājas pilsētas teritorijā - Matīsa Gūtmaņa ielā 16, Liepājā (1/10 domājamā daļa).

Ieraksti Uzņēmumu reģistrā liecina, ka attiecībā uz Iesniedzēju nav reģistrētas ziņas par tās likvidācijas vai maksātnespējas procesu, vai saimnieciskās darbības ierobežojumiem.

Būvvalde secināja, ka nav konstatējami šķērsli piemērot samērīgu piespiedu naudu par uzliktā pienākuma labprātīgu neizpildīšanu. Būvvalde atzina, ka Iesniedzējam piemērojama piespiedu nauda 300 EUR apmērā. Būvvalde šādu nostāju pamatoja ar faktu, ka adresāta īpašumā ir dzīvojamā ēka Matīsa Gūtmaņa ielā 16, Liepājā, adresātam nav uzsākts maksātnespējas vai likvidācijas process. Tāpat Būvvalde ņēma vērā, ka adresāta īpašumā jau kopš 2016.gada atrodas būve - dzīvojamā māja, kurā veikta patvaļīga būvniecība, par kuras esamību un Būvvaldes prasībām attiecībā uz tās novēršanu Iesniedzējam bija zināms jau no nekustamā īpašuma iegūšanas dienas, ko apstiprina administratīvajā lietā esošā Iesniedzēja 2016.gada 13.oktobra vēstule (reģistrācijas Nr.364461/2.2.2./341451) Būvvaldei, taču līdz pat izpildrīkojuma sagatavošanas dienai adresāts nav radis iespēju izpildīt Lēmuma prasības. Kā liecina Būvniecības informācijas sistēmas dati, Lēmums nav izpildīts arī uz šo brīdi.

Dome pievienojas Būvvaldes nostājai, ka piemērojamās piespiedu naudas apmērs ir samērīgs (cita starpā, ievērojot adresāta mantisko stāvokli). Būvvaldes argumentu, ka konkrētajā gadījumā nav atrodams cits, tikpat iedarbīgs mehānisms, lai mudinātu adresātu novērst patvaļīgās būvniecības radītās sekas, Dome atzīst par pamatotu. Būvvalde pamatoti secināja, ka guvums, ko iegūst sabiedrība (tiesību normām atbilstoša būvniecības procesa nodrošināšana), ir nozīmīgāks par īpašniekam sagādātajām neērtībām, līdz ar ko piemērotā piespiedu nauda ir pamatota.

Domes ieskatā, ar izpildrīkojumu piemērotās piespiedu naudas apmērs pat salīdzinoši ir neliels, ievērojot, ka maksimālā piespiedu nauda juridiskai personai ir 10 000 EUR. Turklāt jo īpaši vērā ņemams, ka Iesniedzējs jau ilgstoši (kopš 2016.gada 13.oktobra, kad nekustamais īpašums tika reģistrēts Liepājas pilsētas zemesgrāmatā) nepilda savus kā nekustamā īpašuma īpašnieka pienākumus. Šeit vēršama uzmanība, ka nekustama īpašuma īpašniekam piemīt ne tikai tiesības izmantot savu īpašumu, bet tam ir arī pienākums uzturēt savu īpašumu atbilstoši tiesību normu prasībām. Iesniedzēja attieksmi pret Būvvaldes prasībām Dome atzīst par neatbilstošu rūpīga saimnieka rīcībai. Kritiski vērtējama arī Iesniedzēja norādītā līdzdarbība, jo kopš Lēmuma pieņemšanas dienas situācija nav mainījies. Arī norāde uz to, ka ir panākta mutiska vienošanās ar otru kopīpašnieku, kā arī notikušas sarunas ar arhitektu par būvprojekta izstrādi (Iesniedzēja 2020.gada 18.februāra vēstule Būvvaldei, reģistrācijas Nr.367/2.3), četru mēnešu laikā nav mainījusi situāciju, proti, Būvvaldē nav saņemta informācija par procesa virzību (piemēram, ar arhitektu noslēgts līgums par būvniecības dokumentācijas izstrādi). Šie apstākļi liek secināt, ka Iesniedzējs nav mainījis attieksmi pret Būvvaldes prasībām, līdz ar ko piespiedu naudas kā finansiāla rakstura piespiedu līdzekļa piemērošana attaisno Būvvaldes mērķi motivēt Iesniedzēju apzināties spēkā esoša administratīvā akta piespiedu raksturu.

Ievērojot iepriekš izklāstīto, Dome atzīst, ka nav pamata izpildrīkojuma atcelšanai vai grozīšanai, līdz ar ko izpildrīkojums atstājams negrozīts.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 363.panta otro daļu, LIEPĀJAS PILSĒTAS DOME

N O L E M J :

Atstāt negrozītu Liepājas pilsētas pašvaldības iestādes "Liepājas pilsētas būvvalde" 2020.gada 4.marta Izpildrīkojumu Nr.BIS-BV-5.28-2020-554(5).

Lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 363.panta otro daļu tā adresāts var pārsūdzēt septiņu dienu laikā no dienas, kad stājes spēkā šis lēmums, sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā (Voldemāra Baloža ielā 13a, Valmierā).

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70.panta pirmo un otro daļu, administratīvais akts (lēmums) stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam.

DOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJS

Jānis VILNĪTIS

Nosūtāms: Liepājas pilsētas būvvaldei, [..]